

DESCRIEREA

1. Citește cu atenție ambele texte și răspunde cerințelor din tabel:

<p>A. „Priveam fără de țintă-n sus - Într-o sălbatică splendoare Vedeam Ceahlăul la apus, De parte-n zări albastre dus, Un uriaș cu fruntea-n soare, De pază țării noastre pus. Și ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin Și n-avea aripi să mai zboare! Și tot văzduhul era plin De cântece ciripitoare.” (George Coșbuc, <i>Vara</i>)</p>	<p>B. Masivul Ceahlău este unul din munții cu cea mai mare importanță turistică din <u>Carpații Orientali</u>. Este situat pe teritoriul <u>judetului Neamț</u>, la mică distanță de orașul <u>Bicaz</u> și de lacul <u>Izvorul Muntelui</u>. La circa 800 de m altitudine se află stațiunea turistică <u>Durău</u>. Ceahlăul are două vârfuri cu înălțimi foarte apropiate: <u>Ocolașul Mare</u> (1907 m) și <u>Toaca</u> (1904 m). Masivul Ceahlău face parte din Carpații Orientali, grupa Carpaților Moldo-Transilvani și este cel mai înalt din Munții Bistriței. Este străbătut de paralela 47 grade latitudine nordică și de meridianul 25 grade longitudine estică. Drept limite are: la nord, Valea Bistricioarei, la est lacul Izvorul Muntelui, la sud Valea Bicazului, iar la vest văile Bistrelor și a Penticului. (Manual de geografie, clasa a V-a, <i>Ceahlăul</i>)</p>
<p>A.Descriere Identificați obiectul descris.....</p>	<p>B. Descriere Identificați obiectul descris.....</p>

6. Alege varianta corectă și exemplifică acolo unde e precizat:

CRITERIUL DE ANALIZĂ	A.DESCRIERE LITERARĂ	EXEMPLE TEXT A	B. DESCRIERE ȘTIINȚIFICĂ	EXEMPLE TEXT B
1. Care este scopul textului descriptiv?	<p>a. Transmite informații clare, precise, pe un ton neutru</p> <p>b. Comunică impresii, sentimente, prin implicare emoțională, pe un ton familiar.</p>	<p>Exemplificați!.....</p>	<p>a. Transmite informații clare, precise, pe un ton neutru</p> <p>b. Comunică impresii, sentimente, prin implicare emoțională</p>	<p>Exemplificați!</p>
2. Cum se realizează descrierea?	<p>I. a. prezența figurilor de stil b. lipsa figurilor de stil</p> <p>II. a. absența imaginilor artistice b. prezența imaginilor artistice</p> <p>III. a. predomină substantive, adjective, verbe mai puține b. verbe la persoana a III-a</p>	<p>Alegeți trei figuri de stil diferite, două imagini artistice diferite și explicați una dintre figurile de stil alese!</p>	<p>I. a. prezența figurilor de stil b. lipsa figurilor de stil</p> <p>II. a. absența imaginilor artistice b. prezența imaginilor artistice</p> <p>III. a. predomină substantive, adjective, verbe mai puține b. verbe la persoana a III-a</p>	
3. Cine face descrierea?	<p>a. E făcută din perspectiva personajului-narator, prin transmiterea directă a sentimentelor de încântare.</p> <p>b. E făcută la persoana a III-a, obiectiv, fără implicare afectivă.</p>		<p>a. E făcută din perspectiva personajului-narator, prin transmiterea directă a sentimentelor de încântare.</p> <p>b. E făcută la persoana a III-a, obiectiv, fără implicare afectivă.</p>	

REPERE TEORETICE

- Constă în prezentarea trăsăturilor caracteristice ale unui obiect/ fenomen/ ale unei ființe.
- Se realizează o imagine sugestivă prin acumularea unor detalii legate de formă, linie, culoare etc.
- Predomină substantivul și adjectivul, care se constituie în imagini vizuale/ auditive/ olfactive/ statice sau dinamice.
 - **Tabloul** este un tip de descriere care înfățișează priveliști, peisaje, aspecte calendaristice, fenomene în mod sugestiv și plastic.
 - **Portretul** prezintă trăsături fizice/ morale, evidențiind aspecte caracteristice ale unor ființe.

DESCRIEREA LITERARĂ

- Oferă percepții asupra unor obiecte, persoane, reprezentând viziunea personală a celui care descrie.
- Vizează sensibilitatea cititorului, fiind un pretext pentru trezirea unor stări sufletești.

DESCRIEREA NONLITERARĂ

- Prezintă cu amănunte un anumit aspect, conform cu realitatea.
- Nu apelează la sugestii picturale, prezentarea fiind neutră.
- Se folosesc termeni preciși, date exacte; se adresează rațiunii.

2. Cântec de primăvară de Șt. O. Iosif

Vii să-mi bați iar la fereastră
Tânăr soare auriu,
Și zăpada de pe coastă
Fuge ca argintul-viu.

Saltă gureșe șuvoaie
Spumegate și zglobii,
Cântă cinteze-n zăvoaie
Și-n văzduhuri ciocârlii!

Ca zăpada care pierde
După veacul iernei greu,
Piei și tu de-acum, durere,
Iarna sufletului meu!

3. *"S-a desfăcut din mugur, într-o dimineață caldă a începutului de primăvară. Cea dintâi rază de soare s-a împletit pe dânsa ca o sârmă de aur, făcând-o să tremure de fericirea unei asemenea atingeri. Ziua întâi i s-a părut scurtă, apropierea nopții o mâhni. Lumina se stinse, răcoarea o făcu să se zgribulească, să se vâre între celelalte și să aștepte, ațipind, până a doua zi, venirea soarelui.*

Cu ce revărsare de strălucire se ridică stăpânitorul lumii până sus, pe cer! Raza se coborî din nou, și toată ziua, încălzită, frunza se scaldă în albastrul văzduhului. În scurtă vreme se desfăcu mare, verde, mai frumoasă ca toate, mai sus decât celelalte, tocmai în vârful. De deasupra îi cădea lumina, dedesubt se ridica, până la ea, mireasma crinilor albi, singuratici, cu potirul plin de colbul aurului mirositor.

Un ciripit străin o miră. Și cea dintâi rândunică, venită de departe, tăia albastrul ca o săgeată, înconjură copacul de câteva ori cu strigăte de bucurie, apoi se așeză pe streășina casei, cântând mereu..."

(Emil Gârleanu, **Frunza**)

4. "O v z, ca prin vis. O v z limpede, a sa cum era.  nalt , uscăţivă, cu părul alb  i creţ, cu ochii căprui, cu gura str ns   i cu buza de sus crestată în dinţi de pieptene, de la nas în jos. Cum deschidea poarta,  i săream înainte. [...]"

Glasul ei dulce mă legăna; genele mi se prindeau  i adormeam. Uneori, tres ream  i o întrebam c te ceva. Ea începea să spuie,  i eu visam înainte."

(Barbu Delavrancea, **Bunica**)

5. "Ea se uită... Păru-i galben,
Faţa ei lucesc în lună,
Iar în ochii ei albaştri
Toate basmele s-adună."

(Mihai Eminescu, **Crăiasa din poveşti**)

CERINTE:

1. Stabiliţi asemănări  i deosebiri între textele date.
2. Identificaţi în texte epitete, comparaţii, personificări, inversiuni  i metafore.
3. Selectaţi imaginile vizuale, auditive, olfactive, dinamice sau tactile (senzaţia de frig, cald).
4. Recunoaşteţi stările sufleteşti prin care trece autorul, ilustr nd afirmaţiunile prin citate adecvate (de exemplu: tristeţe, bucurie,  nc ntare, admiraţie, linişte, suferin , etc.).
5. Realizaţi o compunere descriptivă cu titlul "Mama, fiinţa cea mai dragă", în care să utilizaţi figuri de stil cu scopul de a spori expresivitatea textului.

Subiecte propuse de:
Prof. Enoiu Florentina
Prof. Dragu Ionelia